

Posudek recenzenta

diplomové práce autorky Karin Rakašové

Právní úprava vzniku a vývoje Sboru národní bezpečnosti v Československu v letech 1948 – 1989

Autorka si zvolila téma diplomové práce z nedávné historie čsl. státu v časovém rozpětí období od konce druhé světové války v Evropě do roku 1989 – 1990, tedy dějinnou etapu zahrnující zásadní státoprávní změny na jejím počátku i na konci. Nejde o celkové líčení vývoje čs. státnosti, katedrou vyhlášené téma zaměřuje úkol na užší okruh otázek týkajících se vzniku a činnosti významné a pro fungování státu nezbytné složky státního aparátu – SNB. V „Zadání diplomové práce“ určeném katedrou jsou stanoveny zásady pro vypracování. Jednotlivé úseky studia tématu se mají chronologicky opírat o mezníky dané datací zákonných změn, které SNB upravovaly. Z tohoto hlediska je koncepce práce právněhistoricky snadná, vyžaduje však vedle studia právních norem také zkoumat důvody jejich vydání nebo snah o novelizaci apod. Základní časové úseky sledování vzniku a vývoje SNB počínají r. 1945, další jsou 1947, 1965, 1974 a 1990 a zahrnují jednoduché členění na časová údobí a popis či reprodukce politické souvislosti vnitrostátní i mezinárodní.

Posuzovaná práce je převážně popisná, místy je text jen stručnou reprodukcí vybraných pasáží příslušných právních norem. Autorka shromáždila množství údajů, charakteristik provedených změn, ale jen povšechně se zabývá důvody a jejich politickým pozadím např. jednáním v orgánech vedení státu a politických stran.

Po stránce jazykové se nabízí k posuzovanému textu poznámka, že autorka mohla výsledek svého snažení předložit také ve čtivější podobě.

Drobné připomínky, z nichž může autorka některé vybrat pro obhajobu:

str. 12 posl. odst. – stručně doplnit výklad,

str. 13 – chybná formulace – český stát,

str. 17 – co znamená „východní zóna“?

str. 18 – označení Revoluční gardy vysvětlit podrobněji, zajímavé pro čtenáře, uvést odkazy,

str. 20 – doložit „středověký původ“ uvedeného označení; jaká byla právní forma odstraňování příslušníků SNB?

str. 29 – rozšířená oprávnění příslušníků dle zákona č. 40/1974 Sb. oproti dřívějšímu,

str. 46 – 48 – komentovat zrušení a ponechání některých norem z dřívější doby,

str. 52 – pro čtenáře zajímavé prováděcí normy pisatelka může doplnit,

str. 58 – nadpis Příklady akcí, ale uveden pouze jeden a nedůsledné odkazy,

str. 72 – politická vyspělost pro přijetí do SNB – vysvětlit.

Úroveň práce by zvýšilo v závěru, který je pouhým shrnutím obsahu předchozích kapitol, stanovisko autorky k celkovému vývoji bezpečnostního aparátu republiky ve zkoumaném období a jeho význam pro vývoj státu jako celku.

Otázka pro obhajobu: Vzdělávání příslušníků SNB – vznik a činnost Vysoké školy SNB.

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh hodnocení: dobře (velmi dobře podle výsledků obhajoby).

V Praze dne 20. dubna 2022

Doc. JUDr. Ladislav Soukup, CSc.